

митрополит Андрей Шептицький а патріотичні почуття

Рівень зрілості суспільства тісно пов'язана з його вихованням, передусім духовним. Від рівня духовності залежить і розвиненість патріотичних почуттів народу. На цьому Андрей Шептицький наголошував постійно. Зокрема, ці ідеї він виклав у посланні «Як будувати Рідну Хату?», що слугує своєрідним порадником сучасникам і майбутнім поколінням.

Усі, що почуваються Українцями і хочать працювати для добра України, нехай забудуть про які-небудь партійні роздори, нехай працюють у єдності й згоді над відбудовою так дуже знищеного большевиками нашого економічного і культурного життя.

Тоді в Бозі надія, що на підвалинах солідарности й усильної праці всіх Українців повстане Соборна Україна не тільки як велике слово та ідея, але як живий, життєздатний, здоровий, могутній державний організм

Із Пастирського послання до духовенства та вірних з приводу визволення Галичини з-під радянської окупації. Львів, 1941

Митрополит Андрей наголошував, що лише в єдності та мирі полягає сила народу.

Як же пояснити те фатальне ділення поміж собою, ті спори, роздори, сварні, ту партійність, яка нищить кожную національну справу?! Як пояснити психіку таких численних гарячих патріотів, яких праця має визначний руїнний характер?! Чи перевагу візьмуть елементи позитивні, чи негативні?

Із Пастирського послання до духовенства та народу «Наша державність» («Ідеалом нашого національного життя...»). Львів, 1941

На його переконання, ідеалом нашого національного життя є суверенна держава, тож закликав, аби ці слова стали свого роду насущним дороговказом кожного українця. Митрополит Андрей намагався донести до суспільства думку про те, що праця над формуванням національного ідеалу не є лише виявом патріотизму. І тим більше не може бути монополізована якоюсь однією групою, а є передусім 'вимогою і проявом справжньої християнської людини'.

Служба народови, служба вічині се служба свята, також Богу віддавана; щоби до неї зблизитися треба мати руки чисті, не закровавлені. Вітчина по Богу для чоловіка – річ найсвятіша, а любов вітчини по Божій любові – чувство найблагородніше, найвисше, найкрасше.

Із спільного Пастирського послання митрополита Андрея та єпископату Галицької церковної провінції до народу з приводу вбивства цісарського-королівського намісника Андрія Потоцького, Львів, 1908

Патріотизм, на його думку, це не гучні мітинги, «не потік шумних і галасливих фраз», не галаслива любов до рідної вітчизни і її минулого, а тиха й невтомна праця на благо України та її народу. Саме ті слова глава Церкви намагався донести суспільству після повернення з ув'язнення в Росії (1914-1917 роки.)

Правдивий патріотизм є нічим іншим у своїй суті, як правдивою любов'ю до ближнього. І я став таким чином українським патріотом. Уся моя праця, яка

зродилась з цієї любові, мала завжди на меті добро, яке я бажав зробити для свого народу

Із листа до Апостольського візитатора о. Джованні Дженоккі. 1922

Патріотизм для митрополита Шептицького це виховний процес. Його неможливо силоміць освоїти, його потрібно прищепити, виховати. Тому, зазначав він у своїх зверненнях до вірних Української Греко-Католицької Церкви, кожна українська родина несе на собі відповідальність за патріотичне виховання молоді.

Любіть всі своє, свого тримайтеся про своє дбайте, але стережімося ненависти, бо ненависть се чувство нехристиянське. Стережіться і між собою ненависти і роздору, злишньої партійности; скупляймо свої сили, бо сили розділені завсігди суть слабими

Із Пастирського послання до вірних Станиславівської єпархії «Перше слово Пастиря». Станиславів, 1899

Патріотизм має будуватися виключно на глибоких християнських почуттях. І, як застерігав митрополит, національне почуття в жодному разі не повинне переростати в національну ненависть, але бути необхідним складником суспільного життя українця-християнина. Суспільно-політичний ідеал для Шептицького це Україна як християнська національна держава, у якій панує соціальний мир та плекаються традиційні християнські цінності.

Християнин може і повинен бути патріотом, але його патріотизм не може бити ненавистю і не сміє накладати обов'язків, противних вірі. То, що видавало би ся патріотизмом, а було ненавистю або противило би ся вірі, не є правдивим патріотизмом

Із Пастирського послання до вірних Станиславівської єпархії «Перше слово Пастиря». Станиславів, 1899

Наш християнський патріотизм у тому одному, що свій нарід, нарід український, любимо християнською любов'ю більше від інших народів, та готові для нього віддати працю цілого життя й саме життя. Той християнський патріотизм не може перешкоджувати нам в обниманні християнською любов'ю ближнього і тих... що належать до народности великоруської, білоруської, польської, німецької, чеської, чи жидівської... Вони всі є нашими братами, бо вони діти одного Отця небесного

Із декрету «Визнання Вселенської Віри». Львів, 1940

Бог є справедливий – і в кінці справедливість мусить побідити, правдиві християни мусять мати пересвідчення, що і народи мають Богом дане право жити своїм життям... Природне право кожного народу - бути свободним і жити власним життям є лиш впливом того вічного Божого права...

Із Пастирського послання до духовенства і вірних з приводу листа Папи Венедикта XV до українського народу. Рим, 1921